

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 211/03-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. septembra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti Mikuláš Práznovský s. r. o., N. Z., zastúpenej komerčným právnikom JUDr. I. K., N., pre namietané porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj pre namietané porušenie jej práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 155/01 a postupom Krajského súdu v Nitre v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 72/02 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť spoločnosti Mikuláš Práznovský s. r. o. v časti pre namietané porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj pre namietané porušenie jej práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 155/01 a postupom Krajského súdu v Nitre v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 72/02, ktorým jej mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. Vo zvyšnej časti sťažnosť o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júna 2003 doručená sťažnosť spoločnosti Mikuláš Práznovský s. r. o., N. Z. (ďalej len „sťažovateľka“), zo 6. júna 2003 doplnená na základe výzvy ústavného súdu splnomocneným právny zástupcom sťažovateľky komerčným právnikom JUDr. I. K., N., ďalším podaním z 25. augusta 2003. Sťažovateľka namietala porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj porušenie jej práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 155/01 a postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 72/02.

Sťažovateľka bola ako žalovaná účastníčkou konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 5 C 155/01. Predmetom tohto konania bola žalobcom uplatnená pohľadávka vo výške 2 226 Sk s príslušenstvom z titulu nezaplatenej mzdy. Okresný súd na pojednávaní 4. decembra 2001 vyhlásil rozsudok, ktorým zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu, ako aj súdny poplatok v zmysle § 2 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Sťažovateľka napadla rozsudok okresného súdu zo 4. decembra 2001 odvolaním. Krajský súd (ako súd odvolací) svojím rozsudkom č. k. 5 Co 72/02-57 z 15. januára 2003 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Po doručení rozsudku odvolacieho súdu (7. apríla 2003) podala sťažovateľka v uvedenej právnej veci dovolanie (7. mája 2003). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) o dovolaní v čase podania sťažnosti ústavnému súdu ešte nerozhodol. Sťažovateľka v tejto súvislosti uviedla, že ústavnú sťažnosť podáva: *„kvôli zachovaniu dvojmesačnej lehoty pre prípad, keby Najvyšší súd dovolanie odmietol z dôvodu, že nie je prípustné. Navrhujem preto, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vyčkal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a aby v závislosti od jeho výsledku pokračoval v konaní o tejto sťažnosti.“*

Porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru namietala sťažovateľka z dôvodu, že postupom okresného súdu, ale aj krajského súdu v označených konaniach jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uvedený záver sťažovateľka vyvodzuje zo skutočnosti, že okresný súd na pojednávaní 4. decembra 2001 rozhodol v neprítomnosti jej zástupcu aj napriek tomu, že ten svoju neúčast' na pojednávaniach v uvedenej veci (vrátane pojednávania konaného 4. decembra 2001) opakovane ospravedlnil a žiadal o ich odročenie z dôvodu, že mu neboli okresným súdom v súlade s § 114 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v znení účinnom do 31. augusta 2003 zaslané prílohy k žalobe na vyjadrenie.

Krajský súd rozhodol o odvolaní sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu č. k. 5 C 155/01-39 zo 4. decembra 2001 na pojednávaní konanom 15. januára 2003 taktiež v neprítomnosti jej zástupcu, a to aj napriek tomu, že ten svoju neúčast' odôvodnil kolíziou termínu pojednávania s pojednávaním v inej právnej veci. Postup oboch súdov v uvedených konaniach tak znemožnil sťažovateľke realizovať jej zákonom priznané procesné práva.

Sťažovateľka namietala porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru oboma súdmi aj z dôvodu, že podľa jej názoru zo zápisníc o pojednávaniach konaných na okresnom súde 4. decembra 2001 a na krajskom súde 15. januára 2003 „nevyplyva“, že rozsudok okresného súdu č. k. 5 C 155/01-39 zo 4. decembra 2001 a rozsudok krajského súdu č. k. 5 Co 72/02-57 z 15. januára 2003 boli vyhlásené verejne, pričom podľa označeného ustanovenia dohovoru „(...) *Rozsudok musí byť vyhlásený verejne (...)*“.

II.

1. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

2. Sťažovateľka namietala v konaní pred ústavným súdom porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu, že postupom okresného súdu, ale aj krajského súdu v označených konaniach jej bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 236 ods. 1 OSP možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 237 písm. f) OSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak (...) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (...).

Podľa § 238 ods. 5 OSP v znení účinnom od 1. septembra 2003 dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo pohľadávky sa neprihliada. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

Podľa § 372i ods. 3 OSP v znení účinnom od 1. septembra 2003 sa však konania o odvolaní a dovolaní, o ktorých odvolací súd alebo dovolací súd nerozhodol do nadobudnutia účinnosti tohto zákona, dokončia podľa doterajších predpisov.

Právna úprava občianskeho súdneho konania platná v čase rozhodovania oboch súdov (pred aj po novele Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 501/2001 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov) kvalifikuje ich závažné procesné pochybenia (predstavujúce porušenie základných práv účastníkov konania podľa čl. 46 a nasl. ústavy) ako dôvod jednak pre podanie odvolania, ako aj dovolania (podľa § 237 OSP). Tieto riadne a mimoriadne opravné prostriedky umožňujú účastníkom súdneho konania namietat' závažné procesné pochybenia, a tým aj porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade vzhľadom na čas podania dovolania sťažovateľkou (s ohľadom na § 372i ods. 3 v spojení s § 238 ods. 5 OSP v znení zákona č. 353/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. septembra 2003) sú to všeobecné súdy, ktoré na základe účinných právnych prostriedkov nápravy dostupných sťažovateľke sú oprávnené poskytovať ochranu jej základným procesným právam ako účastníčke súdneho konania, a nie ústavný súd v konaní o sťažnostiach.

Do úvahy neprichádza preto ani sťažovateľkou navrhovaný postup, podľa ktorého by ústavný súd vyčkal na rozhodnutie najvyššieho súdu o dovolaní. Právomoc najvyššieho súdu preskúmať postup okresného súdu a krajského súdu z hľadiska sťažovateľkou namietaného odňatia možnosti konať pred súdom vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k okresnému súdu a krajskému súdu v tejto veci. Aj v prípade odmietnutia dovolania sťažovateľky (podľa § 236 ods. 1 OSP v spojení s § 237 písm. f) OSP) pre neprípustnosť by vzhľadom na právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (odhliadnuc od ostatných okolností prípadu) do úvahy prichádzalo len preskúmanie postupu najvyššieho súdu (pokiaľ ide o porušenie základných práv účastníkov konania podľa čl. 46 a nasl.

ústavy), nie však preskúmavanie postupu okresného súdu alebo krajského súdu, ako sa domáhala sťažovateľka.

Na základe vyššie uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (bod 1 výrokovej časti rozhodnutia).

3. Sťažovateľka namietala porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru oboma súdmi aj z dôvodu, že podľa jej názoru zo zápisníc o pojednávaniach konaných na okresnom súde 4. decembra 2001 a na krajskom súde 15. januára 2003 „nevyplyva“, že by rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj rozsudok odvolacieho súdu boli vyhlásené verejne.

Sťažovateľka však ústavnému súde nepredložila žiaden relevantný dôkaz a neuviedla žiadnu skutočnosť, ktorá by nasvedčovala jej tvrdeniu o porušení čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „(...) *Rozsudok musí byť vyhlásený verejne* (...)“.

Naopak, z listín pripojených sťažovateľkou k sťažnosti, ako aj z podkladov, ktoré ústavnému súde na základe jeho výzvy poskytli okresný súd a krajský súd, vyplýva, že rozhodnutia oboch súdov boli vyhlásené na verejných ústnych pojednávaniach a sťažovateľka takúto vadu konania (pokiaľ ide o postup okresného súdu) nenamietala ani v odvolacom konaní.

Ústavný súd preto sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (bod 2 výrokovej časti uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2003

